

SVEA HOVRÄTT
Avdelning 05
Rotel 0501

DOM
2023-06-09
Stockholm

Mål nr
B 9754-22

Sid 1 (4)

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Solna tingsrätts dom den 6 juli 2022 i mål nr B 10267-21, se bilaga A

PARTER (antal tilltalade 1)

Klagande (Åklagare)

Kammaråklagare Rasmus Öman
Åklagarmyndigheten, Västerorts åklagarkammare i Stockholm

Klagande (Målsägande)

1. Alex Ghirmay
Tönsbergsgatan 11 Lgh 1301
164 39 Kista

2. Azieb Tecle
Samma adress

3. Wintana Ghirmay
Samma adress

4. Semira Ghirmay
Attundagränd 3 Lgh 1611
191 61 Sollentuna

5. Ghirmay Kidane
c/o Girmai Ferero
Trädgårdsvägen 2 Lgh 1104
132 42 Saltsjö-Boo

Samtliga företrädde av åklagaren

Motpart (Tilltalad)

Rizak Sisin Shire, 19830523-1170
Medborgare i Somalia
c/o Nasthea Ali Sisin
Oslogatan 14
164 31 Kista

Ombud och offentlig försvarare: Advokat Björn Sandin
Försvarsadvokaterna Stockholm HB

SAKEN

Mord

Dok.Id 1858151

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2290	Birger Jarls Torg 10	08-561 670 00		måndag – fredag
103 17 Stockholm		08-561 672 90		09:00–16:30
		E-post: svea.hovratt@dom.se		
		www.svea.se		

HOVRÄTTENS DOMSLUT

1. Hovrätten fastställer tingsrättens dom.
 2. Det som tingsrätten har beslutat om beslag av kniv ska fortsätta att gälla.
 3. Det som tingsrätten har beslutat om sekretess ska fortsätta att gälla. Samma sekretessbestämmelse ska fortsätta att vara tillämplig på samma handlingar, vilka har lagts fram vid huvudförhandlingen i hovrätten inom stängda dörrar.
 4. Björn Sandin får ersättning av staten med 28 440 kr, varav 21 402 kr avser arbete, 1 350 kr tidsspillan och 5 688 kr mervärdesskatt. Staten ska svara för den kostnaden och för kostnaden i hovrätten för tidigare förordnat målsägandebiträde.
-

YRKANDEN I HOVRÄTTEN

Åklagaren och målsägandena har yrkat att hovrätten ska döma Rizak Sisin Shire för mord. Åklagaren har anfört att gärningsbeskrivningen innefattar ett alternativt påstående om grov misshandel, men inte något oaktsamhetsbrott.

Målsägandena har yrkat att hovrätten ska bifalla deras i tingsrätten framställda skadeståndsyrkanden.

Rizak Sisin Shire har motsatt sig att tingsrättens dom ändras.

Hovrätten har den 10 augusti 2022 upphävt dels de beslag som återfinns i punkterna 2 och 3 i tingsrättens dom under rubriken Förverkande och beslag, dels avspärning av lägenhet på Trondheimsgatan 9 (punkten 2 under rubriken Övrigt i tingsrättens dom).

HOVRÄTTENS DOMSKÄL

Åklagaren har uppgett att han godtar tingsrättens bedömning att det var Johannes Ghirmay som inledningsvis angrep Rizak Sisin Shire i köket och att Rizak Sisin Shire då befann sig i en nödvärnssituation men att han gör gällande att nödvärnssituationen upphörde när Rizak Sisin Shire fick övertaget i köket och kontroll över kniven.

Utredningen är densamma som i tingsrätten. Tingsrätten har utförligt redogjort för utredningen och hur den värderat denna. Hovrätten instämmer i alla delar i tingsrättens bedömningar om vad som är utrett om händelseförloppet. Hovrätten instämmer även i tingsrättens bedömning att Rizak Sisin Shire med uppsåt dödat Johannes Ghirmay men att detta skett i en nödvärnssituation där det angrepp som Rizak Sisin Shire utsatts för varit så allvarligt och livshotande att han haft rätt att använda sig av livsfarligt våld för att freda sig. Det har inte framkommit att Rizak Sisin Shire haft några reella handlingsalternativ som medför att hans handlande ändå ska anses uppenbart oförsvarligt. Rizak Sisin Shire ska därför, såsom också tingsrätten kommit fram till, frikännas från åtalet.

Tingsrätten har vidare anfört att även om Rizak Sisin Shire skulle anses ha agerat uppenbart oförsvarligt så skulle han ha frikänts på grund av att omständigheterna varit

sådana att han svårligen kunnat besinna sig. Hovrätten gör inte heller i den delen någon annan bedömning än tingsrätten.

Med ovanstående bedömningar i frågan om skuld ska även Johannes Ghirmays närståendes yrkanden om skadestånd avslås.

Tingsrättens dom ska alltså inte ändras i någon del.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B .

Överklagande senast 2023-07-07

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Sven Jönson, Patrik Schöldström och Caroline Hedvall Klostermark, referent, samt nämndemännen Kitty Ericsson och Roger Elsborg.

SOLNA TINGSRÄTT
Avdelning 3

DOM
2022-07-06
meddelad i
Solna

Mål nr: B 10267-21

Bilaga A

PARTER (Antal tilltalade: 1)

Tilltalad

Rizak Sisin Shire, 19830523-1170
c/o Nasthea Ali Sisin
Oslogatan 14
164 31 Kista
Medborgare i Somalia

Offentlig försvarare:

Advokat Björn Sandin
Försvarsadvokaterna Stockholm HB
Box 12107
102 23 Stockholm

Åklagare

Kammaråklagare Rasmus Öman
Åklagarmyndigheten
Västerorts åklagarkammare i Stockholm
Box 1250
171 24 Solna

Målsägande - -

1. Alex Ghirmay
Tönsbergsgatan 11 Lgh 1301
164 39 Kista

Målsägandebiträde:

Advokat Johan Lindbo
Juristhuset-Lawhouse Advokatfirman
Sjöström AB
Box 2106
103 13 Stockholm

2. Semira Ghirmay
Attundagränd 3 Lgh 1611
191 61 Sollentuna

Målsägandebiträde:

Advokat Johan Lindbo
Juristhuset-Lawhouse Advokatfirman
Sjöström AB
Box 2106
103 13 Stockholm

Om domstolens behandling av personuppgifter, se www.domstol.se/personuppgifter. Kontakta oss för information på annat sätt.

Besöksadress
Sundbybergsvägen 5
Telefon
08-561 658 30

Öppettider
måndag - fredag
08:00-16:30

Postadress
Box 1356
171 26 Solna

E-post
solnatingsratt.avd3@dom.se
Webbplats
www.solnatingsratt.domstol.se

3. Wintana Ghirmay
Tönsbergsgatan 11 Lgh 1301
164 39 Kista

Målsägandebiträde:
Advokat Johan Lindbo
Juristhuset-Lawhouse Advokatfirman
Sjöström AB
Box 2106
103 13 Stockholm

4. Ghirmay Kidane
c/o Girmai Ferero
Trädgårdsvägen 2 Lgh 1104
132 42 Saltsjö-Boo

Målsägandebiträde:
Advokat Johan Lindbo
Juristhuset-Lawhouse Advokatfirman
Sjöström AB
Box 2106
103 13 Stockholm

5. Azieb Tecle
Tönsbergsgatan 11 Lgh 1301
164 39 Kista

Målsägandebiträde:
Advokat Johan Lindbo
Juristhuset-Lawhouse Advokatfirman
Sjöström AB
Box 2106
103 13 Stockholm

DOMSLUT

Brott som den tilltalade döms för

Ringa narkotikabrott, 1 § 1 st 6 p och 2 § narkotikastrafflagen (1968:64)

2021-10-20 -- 2021-10-21

Åtal som den tilltalade frikänns från
Mord, 3 kap 1 § brottsbalken
2021-10-21

Påföljd m.m.
Dagsböter 30 om 50 kr
- Böterna ska anses helt erlagda.

Lagrum som åberopas
34 kap 1 § 1 st brottsbalken

Skadestånd
Ghirmay Kidanes, Semira Ghirmays, Azieb Tecles, Wintana Ghirmays och Alex Ghirmays skadeståndsyrkanden avslås.

Förverkande och beslag

1. I beslag tagen kniv förklaras förverkad. Beslaget ska bestå (2021-5000-BG129674 punkten 1).
2. Beslaget av kläder, beslagtaget hos Rizak Sisin Shire, ska bestå tills domen vunnit laga kraft. Därefter ska godset återlämnas (2021-5000-BG128014 punkterna 5 och 8-14 samt 2021-5000-BG128143 punkterna 1 och 10).
3. Beslaget av kläder, beslagtaget hos Johannes Ghirmay, ska bestå tills domen vunnit laga kraft. Därefter ska godset återlämnas (2021-5000-BG128146 punkterna 10-14).

Sekretess

Sekretessen enligt 21 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska fortsätta att vara tillämplig på de fotografier från brottsplatsundersökning och Johannes Ghirmays obduktion som lagts fram vid huvudförhandlingen inom stängda dörrar och som återfinns i tingsrättens aktbilaga 66.

Brottsofferfond

Den tilltalade åläggs att betala en avgift på 800 kr enligt lagen (1994:419) om brottsofferfond.

Ersättning

1. Björn Sändin får ersättning av staten med 292 645 kr. Av beloppet avser 176 297 kr arbete, 55 440 kr tidsspillan, 2 379 kr utlägg och 58 529 kr mervärdesskatt.
2. Johan Lindbo får ersättning av staten för arbete som målsägandebiträde med 188 883 kr. Av beloppet avser 129 780 kr arbete, 18 480 kr tidsspillan, 2 846 kr utlägg och 37 777 kr mervärdesskatt.
3. Staten ska stå för kostnaden för försvararen och målsägandebiträdet.

Övrigt

1. Rizak Sisin Shire ska ersätta staten för kostnaden för provtagning och analys av blod med 3 365 kr.

2. Avspärningen av lägenheten med adress Trondheimsgatan 9, lägenhetsnummer 1308, i Husby, Kista, ska bestå tills domen vunnit laga kraft. Avspärningen ska därefter hävas.
-

YRKANDEN M.M.

Åklagaren har yrkat att Rizak Sisin Shire ska dömas för mord, 3 kap. 1 § brottsbalken, enligt följande gärningsbeskrivning:

Rizak Sisin Shire har dödat Johannes Ghirmay genom att hugga eller sticka honom med kniv upprepade gånger. Johannes Ghirmay har tillfogats 20 stick-skador på halsen och flera andra stick- och skärskador samt rispor på huvudet, kroppen, armarna och benen. Skadorna har lett till att Johannes Ghirmay avlidit genom förblödning. Det hände den 21 oktober 2021 på Trondheimsgatan 9, Kista, Stockholms stad.

Rizak Sisin Shire begick gärningen med uppsåt.

Målsägandena Ghirmay Kidane (far till Johannes Ghirmay), Azieb Tecle (mor till Johannes Ghirmay), samt Wintana Ghirmay, Alex Ghirmay och Semira Ghirmay (syskon till Johannes Ghirmay), som samtliga biträtt åtalet, har yrkat att Rizak Sisin Shire ska förpliktas att, till var och en av dem, betala 60 000 kr jämte ränta enligt 4 och 6 §§ räntelagen (1975:635) från den 21 oktober 2021 till dess betalning sker.

Åklagaren har yrkat att en kniv förverkas från Rizak Sisin Shire enligt 36 kap. 2 § brottsbalken: 2021-5000-BG129674.1, samt att beslaget av kläder, beslagtaget hos Rizak Sisin Shire, ska bestå tills domen vinner laga kraft: 2021-5000-BG128014 pp. 5 och 8-14, 2021-5000-BG128143 pp. 1 och 10. Det beslagtagna ska därefter återlämnas. Åklagaren har avslutningsvis även yrkat att beslaget av kläder, beslagtaget hos Johannes Ghirmay, ska bestå tills domen vinner laga kraft: 2021-5000-BG128146 pp. 10-14. Det beslagtagna ska därefter återlämnas. Det sistnämnda yrkandet har målsägandena medgett.

Åklagaren har även gentemot Svenska Bostäder framställt yrkande att avspärningen av Trondheimsgatan 9, lgh. 1308, ska bestå tills domen vinner laga kraft. Avspärningen kan därefter hävas. Det noteras att Svenska Bostäder inte haft någon erinran mot yrkandet.

Åklagaren har även yrkat att Rizak Sisin Shire ska dömas för ringa narkotikabrott, 1 § första stycket 6 p. och 2 § narkotikastrafflagen (1968:64), enligt följande gärningsbeskrivning:

Rizak Sisin Shire har olovligen använt kokain, som är narkotika. Det hände någon gång mellan den 20 oktober 2021 och den 21 oktober 2021 i Kista, Sverige.

Rizak Sisin Shire begick gärningen med uppsåt.

Åklagaren har upplyst att kostnad för provtagning och analys uppgår till 3 365 kr.

Inställning m.m.

Rizak Sisin Shire har förnekat mord. Han har erkänt att han utövat våld med kniv gentemot Johannes Ghirmay, men han har inte agerat med uppsåt att döda. Han har utdelat våld först efter att han utsatts för ett brottsligt angrepp. Den handling han utfört ska vara fri på grund av nödvärn och under alla förhållanden med tillämpning av reglerna om nödvärnsexcess. Alternativt ska detta beaktas vid bedömningen. Han angreps av Johannes Ghirmay med kniv och fick skador till följd av detta. I det efterföljande tumultet, när han befann sig i underläge på golvet, har han orsakat Johannes Ghirmay skador.

Rizak Sisin Shire har med hänvisning till sin inställning i ansvarsdelen bestritt de enskilda anspråken. Han har dock vitsordat yrkade belopp som skäligen och berättigade, samt även yrkad ränta.

Rizak Sisin Shire har inte haft någon erinran mot förverkandeyrkandet och han har medgett yrkandet om bevisbeslag.

Rizak Sisin Shire har erkänt ringa narkotikabrott.

Utredningen

Rizak Sisin Shire har hörts och berättat bl.a. följande. Brodern, som varit i Norge, hade kommit tillbaka. Brodern mådde inte bra och han tittade till denne under några veckor. Brodern var även på psyket ett tag. Brodern hade stängt av elen och det luktade illa. Han hjälpte till att städa lägenheten, dvs. broderns lägenhet på Trondheimsgatan 9. Dagarna innan händelsen var det folk där, de tittade på fotboll. Den aktuella dagen ringde han brodern och de kom överens om att han skulle komma dit. Han kände inte Mansur Ahmed och Fahid Ahmed men han vet vilka de är. De har alla växt upp i Husby.

När han kom dit var det bara brodern och Johannes Ghirmay kvar. Han ringde brodern och Johannes Ghirmay kom ned och öppnade dörren. På ett bord stod en flaska whisky som var halvt urdrucken. De kollade på matchen och hade trevligt. Han drack också whisky. Johannes Ghirmay hade druckit det mesta, som han uppfattade det. De kanske drack hälften var av resten. Brodern drack inte. De hade tagit kokain också, både han och Johannes Ghirmay. Han tog en gång men Johannes Ghirmay tog mer. Han upplevde inget särskilt med Johannes Ghirmay. Han var påverkad själv av alkoholen. Han är lättpåverkad. Johannes Ghirmay gick in och ut under kvällen, kanske fyra-fem gånger.

Åklagaren har föredragit följande uppgifter som Rizak Sisin Shire lämnat i förhör:

Hur mycket alkohol hade du dryckit

----- Här minnesluckor; drack jättemycket. Drack whiskey och drog 2-3 linor kokain. -----

Hat inte tagit någon annan narkotika i närtid

Han vet inte varför han sa så. Det var fel.

Han ville gå, men brodern önskade att han skulle stanna, eftersom denne inte mådde bra. Han tycker inte om att vara hos andra på kvällstid och brukar gå hem tidigt. Det var dålig luft också i lägenheten och han behövde frisk luft. Johannes Ghirmay hade narkotika på sig hela tiden. Det är möjligt att Johannes Ghirmay skaffade mer när denne var ute. Johannes Ghirmay skulle vid ett tillfälle gå ut och eftersom det var

Avdelning 3

inrökt i lägenheten följde han med. De gick runt, pratade med någon och det var lugnt. Det var trevligt. De kom tillbaka till lägenheten och pratade vidare. Han har aldrig haft någon konflikt med Johannes Ghirmay. Det hade gått rykten i Husby om att Johannes Ghirmay hade varit våldtäktsanlagad och han frågade om detta. Det var bara ett rykte och det rörde ingen han kände. Alla känner alla i Husby. Han har ingen som helst anledning att hitta på det. Han märkte att Johannes Ghirmay blev upprörd och denne frågade vem som hade sagt det. Johannes Ghirmay blev som förändrad. Han sa att det var ett rykte som hade gått i Husby. Han sa också till Johannes Ghirmay att det inte var bra att ge tjejer knark och utnyttja dem när de är påverkade. Johannes Ghirmay sa att det var en falsk anklagelse.

Han gick ut i köket och satte sig på snurrstolen, den blå. Brodern hade verktyg och annat för att mecka med elektriska saker, bl.a. en kniv. Det låg i vardagsrummet. Han såg att Johannes Ghirmay tog en kniv där och kom emot honom. Han trodde att Johannes Ghirmay skulle lägga kniven i diskhon. Men Johannes Ghirmay gick mot honom och högg mot honom: Det var ett riktat hugg mot hans bröstorg. Han uppfattade att Johannes Ghirmay försökte ta honom med överraskning. Hugget träffade honom i handen som han hade lyft upp för att skydda sig. Han tog reflexmässigt tag i Johannes Ghirmays hand som höll i kniven, och höll den ifrån sig. Han höll i Johannes Ghirmays hand och kom upp. Johannes Ghirmay skallade honom, slog och knäade honom. Skallningen träffade honom någonstans i ansiktet. Knäet träffade i sidan av magen. Han har uppfattat att det framgår av rättsintyget att han hade skador. På något sätt hamnade de på golvet, han landade underst med Johannes Ghirmay över sig. När Johannes Ghirmay tappade kniven sträckte han sig och fick tag i den. Johannes Ghirmay låg snett över honom. Han puttade och tryckte bort Johannes Ghirmay flera gånger och hade då kniven i handen. Han tänkte inte på att det blev några skador, han hade bara panik. Johannes Ghirmay var som galen. Han högg Johannes Ghirmay med avsikt en gång i ryggen men denne ryckte till uppåt och hamnade i ett läge ovanför honom. Angreppet fortsatte. Han knuffade bort Johannes Ghirmay upprepade gånger och hade då kniven i handen. Johannes Ghirmay skrek åt honom att han skulle dö. Han fick ett slag i huvudet så det dunkade i marken. Han blev snurrig och såg stjärnor och tappade, eller släppte, i det skedet kniven. Han försökte gå upp och det gjorde

Avdelning 3

Johannes Ghirmay också. De blev stående på knä och försökte båda få tag i kniven. Det blev en kamp om kniven och han höll fast Johannes Ghirmay hand. De ramlade omkull igen, Johannes Ghirmay tappade kniven igen och han fick tag på den igen. De kämpade sedan vidare om kniven. Johannes Ghirmay drog och slet. Han uppfattade att Johannes Ghirmay drog i kniven, han trodde att det var i bladet, och i hans hand, detta trots att han ryckte och tryckte med kniven. Han tror att de skador som Johannes Ghirmay fått på fingrarna kom därifrån.

De kom upp igen och han försökte komma ut, men Johannes Ghirmay fortsatte ge sig på honom. De hamnade på golvet i vardagsrummet där de kämpade vidare. Johannes Ghirmay försökte på alla sätt få tag i kniven och slog mot honom. Han försökte trycka undan Johannes Ghirmay, på alla sätt, även med kniven i handen. Det var en kamp fram och tillbaka. Johannes Ghirmay var överallt – som galen – och angrep honom på alla sätt. Han kände att hans krafter var slut. Det enda han tänkte var att Johannes Ghirmay inte skulle få tag i kniven. Johannes Ghirmay hamnade över honom, satt på honom, och försökte nå kniven som han hade i höger hand, med armen utsträckt. Han hade ett grepp om Johannes Ghirmays tröja med sin vänsterhand – den som var skadad – och Johannes höll i hans vänsterarm och sträckte sig samtidigt efter kniven. Han visste inte hur han skulle komma ur situationen. Han var utmattad och i det läget högg han mot Johannes Ghirmay. Han låg med ryggen mot golvet och hade kniven i höger hand och med den handen högg han mot Johannes Ghirmay, runt dennes hals. Han tänkte bara att han ville komma ut ur situationen, att han ville få Johannes Ghirmay att sluta. Han hade inte mer kraft efter att ha kämpat emot och tänkte att ”nu är det över”. Det var därför han högg på det sätt som han gjorde.

De var överallt, det var tumult. De var i stående position kort i köket och även i vardagsrummet. Med stående menar han att de stod på fötterna. Det gick fort och det var hela tiden en kamp. Johannes Ghirmay ville ha ned honom på golvet. Han hade aldrig kontroll över situationen. Han fick inte något utrymme att hämta sig, allt gick i ett och Johannes Ghirmay var väldigt aggressiv. Johannes Ghirmay var helt galen och skrek förolämpningar, könsord och svordomar hela tiden. Johannes Ghirmay sa: ”Du ska dö, din horunge, vem kallar du våldtäktsman.” Lägenheten är liten och det fanns

Avdelning 3

inget utrymme att dra sig undan. Johannes Ghirmay ville döda honom, det var helt klart. Han var tvungen att få kontroll över kniven, annars hade han själv dödats. Det fanns inget utrymme för honom att rikta något hugg mot någon annan del av kroppen för att minska skadorna på Johannes Ghirmay, eftersom denne var på honom hela tiden och angrep honom utan avbrott, på alla möjliga sätt. Han ville bara få Johannes Ghirmay att sluta. Han tänkte att han skulle att dö. Han skrek rakt ut och kämpade för sitt liv.

Han högg och högg, han försökte komma runt Johannes Ghirmays hand för att kunna hugga. Han tror att huggen träffade i halsen. Det var den enda gången han högg mot Johannes Ghirmays hals, dvs. när denne låg över honom på slutet. Johannes Ghirmay gjorde allt för att få tag på kniven. Det verkade inte som att Johannes Ghirmay brydde sig om skadorna. Johannes Ghirmay var överallt över honom.

Han kände till slut att Johannes Ghirmay började slappna av och han vände då på denne. Johannes Ghirmay hamnade på rygg på vardagsrumsgolvet. Han kände efter om Johannes Ghirmay hade puls, han kände kanske någon dunk. Han tryckte en tröja mot Johannes Ghirmays hals. Han tänkte att det var meningslöst och var samtidigt rädd för att Johannes Ghirmay skulle vakna igen. Det var blod överallt. Han vet inte om Johannes Ghirmay var vid liv när de gick. Johannes Ghirmay var livlös när han tryckte tröjan mot dennes hals. Han sa till sin bror att ringa polis men denne ville inte utan sa att de skulle gå till modern. Han ringde inte själv. Han ville inte vara i samma rum som Johannes Ghirmay. När de kom ut lindade han handen. Han var snurrig och kunde knappt gå. Han var helt utmattad och gick in i väggarna, det kan man se på övervakningsfilmerna.

Brodern Mohammed var någonstans i lägenheten, men gjorde inget. Han var besviken för att denne inte hade kommit till hjälp. Han vet inte var brodern var. Brodern gjorde inget under hela förloppet. Han ropade massa saker, han minns inte vad. Han skrek åt Johannes Ghirmay att sluta. Han såg brodern efteråt, när han höll tröjan mot Johannes Ghirmays hals. Brodern sa till honom att komma. Han trodde att brodern sedan var med honom hela tiden, men tydligen har brodern gått tillbaka och låst dörren.

Åklagaren har föredragit följande uppgifter som Rizak Sisin Shire lämnat i förhör:

Vart var du igår och i natt och i morse?

Jag var på plats när det hände, jag blev själv huggen i handen. Försökte stoppa den som gick på han. Jag fick en smäll i ansiktet först. Han högg, jag parerade och blev skuren i handen. Jag föll sen bakåt, fick en spark i vänster sida av bröstet när jag låg ner, har ont och fraktur. Jag kom upp. Var snurrig, blackout och full. Försökte rädda hans liv och stoppa blödnigen.

[..]

Vem var gärningsman

Såg inte ansiktet, han var maskerad

När han var i arresten var han inte sig själv. Han sa fel. Han kunde inte ta in att det hade hänt. Han var i chock. Han var trasig. Det berodde inte på att brodern också var misstänkt. I nästa förhör sa han att det var fel.

Åklagaren har påtalat att uppgiften att Johannes Ghirmay skulle ha legat på honom kom först i det fjärde förhöret. Rizak Sisin Shire har då uppgett att han inte tror att han blivit tillfrågad. Åklagaren har föredragit följande uppgifter som Rizak Sisin Shire lämnat i ett tidigt förhör:

På fråga i vilken position de befann sig i då så uppger Rizak att Johannes föll ihop. Han ramlade bakåt, mot golvet. Rizak tror att de dessförinnan var uppe, på knä, innan Johannes ramlade bakåt på rygg.

Han minns inte att han sagt så där. Poliserna var bra men det var ganska många saker som var förvirrande. De har hoppat mycket mellan olika delar av händelsen.

Åklagaren har föredragit följande uppgifter som Rizak Sisin Shire lämnat i förhör 2021-

11-11:

1139: Fhl frågar om sista knivhugget och vilken position Johannes befann sig i. Rizak uppger att han inte vet, han kan inte svara på det och hänvisar till förra förhöret. Fhl frågar om Rizak kan svara på ifall Johannes stod upp, satt eller låg. Rizak uppger att allt var vimsigt. Han kan inte svara detaljerat eftersom allt gick så fort och han vill inte heller spekulera. Rizak hänvisar därför till förra förhöret där han uppger att han förklarat så mycket han kan.

Avdelning 3

Det har varit svårt, suddigt och vimsigt. Det har tagit tid för honom att bearbeta det här. Han har haft många förhör, det har varit elva stycken. Utredarna hoppade mellan olika skeden och det var svårt att orientera sig.

Han har allmänt sett hyfsat bra minnesbilder. Han vet inte hur Johannes Ghirmays skador uppkom. Det kan ha hänt eftersom han hade kniven i handen och gjorde många rörelser mot Johannes Ghirmay. Johannes Ghirmay kan ha fått skador i halsen i köket, det vet han inte. Han kan inte svara på hur skadorna uppkommit, förutom hugget i ryggen i köket och huggen i slutet. Han har inte medvetet huggit Johannes Ghirmay i halsen. Han tror att det kan ha varit därför att han försvarade sig med kniven i handen. I slutet högg han mot Johannes Ghirmay, för att klara sig levande och få denne att sluta. Han visste inte var huggen träffade. Det kan ha varit flera hugg. Han kan inte säga hur många. Inte vid något tillfälle har han tänkt att han vill döda Johannes Ghirmay. Tanken har inte slagit honom att Johannes Ghirmay skulle kunna avlida. Hans enda tanke var att rädda sitt eget liv. Han ville bara få bort Johannes Ghirmay.

Han vet inte hur diskstället hamnade på Johannes Ghirmay, han kan inte svara på det. Han vet inte hur Johannes Ghirmay ben låg. Han har inte stått över Johannes Ghirmay och huggit mot denne. Han har inte sett bilderna men försvararen har berättat och han har läst utlåtanden. Johannes Ghirmay har varit över honom och har inte brytt sig om att bli skadad. Det var blod, ja, men han tänkte inte på det. Det var blod överallt. Han hade tunnelseende och fick inte ett ögonblicks respit under hela förloppet. Johannes Ghirmay var helt galen och angrep honom på alla sätt. Han slogs för sitt liv. Han fick blod överallt, även i ansiktet. Det fick han när Johannes Ghirmay låg på honom. Han tvättade av sig hemma hos modern, i ansiktet. Han ville bli av med blodet från ansiktet. Han var helt blodig på kroppen. Det var han även när han åkte med ambulansen.

Efter att de lämnat lägenheten på Trondheimgatan gick de mot hans familjs lägenhet, på Oslogatan. Tanken var att de skulle gå dit och ringa polisen. Samtidigt kom tankarna på att Johannes Ghirmay hade hotat hans familj och han ville se att de var säkra. Han var upprörd. Han tänkte att familjen var skadad också. Han var förvirrad. Han ville kolla att alla var säkra hemma. Alla i familjen blev upprörda. Han agerade på ett sätt

Avdelning 3

som gjorde dem rädda. En syster var upprörd och gick på honom. De har haft konflikter tidigare. Det blev tumult. Moderns man blev rädd och hoppade ut genom ett fönster. De har haft en historia av konflikter och han tror att det blev ett missförstånd. Han sa till modern att ringa polis och ambulans därför att något hemskt hade hänt. Han tog med sig kniven därför att han inte ville lämna den hos Johannes Ghirmay. Han la kniven i en säng hemma hos modern.

Polisen kom och grep honom. Han sa till polisen att det fanns en skadad person i lägenheten på Trondheimsgatan 9. Sedan fick han åka ambulans till sjukhuset. Han gick själv till ambulansen med polisen. Han hade tröjan lindad runt sin hand. Läkaren, eller sjuksköterskan, sa att han hade förlorat mycket blod. Han fick blodersättningsvätska. Tydligt var det mesta av blodet Johannes Ghirmays från när han försökte rädda denne. Men han trodde att det var hans eftersom de sa så. I förhören sa han att han inte kom ihåg på grund av att han förlorat blod. Det var först i ett av de senare förhören som poliserna förklarade att han hade fått fel besked, att blodet kom från Johannes Ghirmay. Då förstod han och accepterade det. Han trodde att han var yr på grund av blodförlusten, men det måste ha varit på grund av våld från Johannes Ghirmay.

Han fick reda på att Johannes Ghirmay avlidit när han var på sjukhuset, eller möjligtvis i arresten. Verkligheten kom ifatt honom när han var på sjukhuset. Han grät och grät. Han har fått stöd, av prästen och av sin försvarare. Han klandrade sig mycket men har insett att han bara försvarade sig. Det har tagit tid att komma dit.

Han hade jacka och skor på sig. Det hade han därför att han ville gå hem. Hans jacka är ganska tjock och det kan ha varit därför han inte fick rispor på sig. Han är större än Johannes Ghirmay. Han tränar mycket. Han har tränat olika saker, även kampsport. Han springer mycket.

Han vet inte varför den blå snurrstolen inte stod i köket.

Avdelning 3

Martin Ferm har hörts och berättat bl.a. följande. De fick ett larm om att någon gått in i en lägenhet. När de kom till Oslogatan fick de ytterligare ett larm om misstänkt skottlossning. De hade även kontakt med en taxichaufför. De uppfattade snart att det rörde sig om samma lägenhet. Ett antal personer, mest kvinnor, mötte upp och visade på en lägenhet, längst ut i en loftgång. De släpptes in och såg en person, Rizak Sisin Shire, som satt med händerna i luften. Ena handen var inlindad i en tröja, dränkt i blod. Man såg att det kom blod i små pulser hela tiden, men det var inte stora mängder. De såg att det var stökigt inne i lägenheten med blod. Han stannade hos Rizak Sisin Shire som la sig ner och samarbetade hela vägen. De sökte av lägenheten och han undersökte handskadan och noterade att det var ett snitt som inte krävde akut vård. Han minns inte om det var blod i badrummet. Olika familjemedlemmar kom in och pekade på Rizak Sisin Shire och sa: "Det är han", och någon spottade på denne. Rizak Sisin Shire upprepade att det var en handikappad person i lägenheten som de måste vara försiktiga med. De blev kvar 30-40 minuter på platsen. Ambulans kom dit också. Han följde med Rizak Sisin Shire i ambulansen till sjukhuset, eftersom denne var gripen. Han tror att det var för misstanke om mord, dvs. att det redan hade konstaterats i det skedet.

Han minns inte om Rizak Sisin Shire säger något om händelsen på Trondheimsgatan 9. Någon gång sa Rizak Sisin Shire att han hade försökt skydda sig och någon annan mot ett angrepp. Han visste inte av vem, men personen hade kommit in och börjat hugga. Rizak Sisin Shire sa att skadan i handen uppkommit när denne försökt försvara sig. Han upplevde att Rizak Sisin Shire var påverkad men minns inte av vad. Han upplevde att Rizak Sisin Shire kunde svara på frågor. Han uppfattade att Rizak Sisin Shire hade brukat substanser innan ingripandet men han uppfattade ändå denne som redig. Han minns inte om Rizak Sisin Shire var ledsen.

Åklagaren har föredragit följande uppgifter som Martin Ferm noterat under förundersökningen:

Martin frågade vad som hänt? Mannen (senare identifierad såsom misstänkt Rizak) sa att "han har gjort fel".

Jimmy Hjärpe har hörts och berättat bl.a. följande. Han har beskrivit bakgrunden till ingripandet på samma sätt som Martin Ferm. Han uppfattade att bråket rörde en bror i

familjen. När familjemedlemmarna mötte dem sa det: "Ni måste stoppa honom, ni måste ta honom". Han uppfattade också att det var fråga om en knivbevapnad person. När han kom in i lägenheten såg han att Martin Ferm tog ned en person på golvet. Personen var blodig och det fanns blod på olika ställen i lägenheten. Personen följde som han uppfattade instruktionerna. En annan person noterades och även denne gjorde som han blev tillsagd. Någon sa att det fanns en person som är handikappad och han noterade en person som han uppfattade hade Downs syndrom. De var inga problem att hantera. Ett rum var blockerat med möbler och fönstret stod öppet, så han tänkte att någon hade hoppat ut. Han började fråga mannen i vardagsrummet – som sa att han var bror till den andre personen – vad som hade hänt och denne var påtagligt stressad och såg väldigt rädd ut. Personen sa att han var rädd och att någon skulle skada hans familj. Någonstans här sa personen att någon hade dödats. Det kom fram att det fanns en död person på Trondheimsgatan. Han gick ut med informationen på radion. Mannen började då tysta honom och sa – påtagligt högt – att det inte var något som denne ville prata om. Mannen nickade mot den andre mannen i hallen, och han uppfattade att det var den personen som hade dödat någon. Mannen kunde inte säga var kniven var. Mannen förmedlade att den döde fanns i hans lägenhet. Mannen viskade och pratade högt om vartannat och blinkade mot honom. Det var uppenbart för honom att mannen inte ville att den andre mannen skulle förstå att polisen pratade med honom. Den andre mannen kördes till sjukhuset. Denne uppgav bl.a. att skadan orsakats av en maskerad person. Hans minnesbild är att Rizak Sisin Shire lämnade olika uppgifter i olika sammanhang. Ingripandet tog en stund.

När åklagaren föredrog uppgiften att Jimmy Hjärpe ska ha hört Rizak Sisin Shire säga att en maskerad person angripit har han sagt att det stämmer.

Den skada som Rizak Sisin Shire hade på handen var riktad som att denne hade huggit sig själv. Han uppfattade att detta inte stämde med den förklaring som Rizak Sisin Shire lämnade.

Mansur Ahmed har hörts och berättat bl.a. följande. Han var i den aktuella lägenheten och tittade på fotboll med kompisar. Det var bra stämning och festligt. Det fanns öl.

Avdelning 3

Det var Rizak Sisin Shires bror Mohammed, Daniel, Filmon och Johannes Ghirmay. De är alla vänner. Han drack inte och det gjorde inte Daniel. Han vet inte om Mohammed drack. Johannes Ghirmay drack whisky och öl. Det fanns droger, kokain. Han kom dit med Johannes Ghirmay fyra-fem. Filmon var där med Mohammed, de hade ätit. Runt halv nio – innan matchen – gick han därifrån, han skulle hem till tjejen. Det var för att de andra blev lite fulla. Daniel lämnade med honom, Filmon lite senare, en halvtimme kanske. Han vet inte om någon annan stannade kvar. Johannes Ghirmay ringde flera gånger på natten och lät lite full, lite fullare än när han var kvar i lägenheten.

Försvararen har föredragit följande uppgifter som Mansur Ahmed lämnat i förhör:

När Johannes ringde var han full, extremt full, men glad och på festhumör.

Åklagaren har föredragit följande uppgifter som Mansur Ahmed lämnat i förhör:

Mansur har för sig att de pratade om att andra skulle komma dit, men han vet inte vilka. Det var också av den anledningen som Mansur kände att han ville gå, men det var inte för att undvika någon speciell person.

Han har förklarat att han inte minns detta. Han har uppgett att han inte uppfattade att Johannes Ghirmay hade konflikter med andra eller att det fanns ett rykte att denne hade varit anklagad för våldtäkt. Han har inte hört talas om ett sådant rykte. Han bor i Husby. Han är i lägenheten ganska ofta. Han kanske har tagit fel på dag.

Tobias Geli har hörts och berättat bl.a. följande. Han genomförde obduktionen

avseende Johannes Ghirmay. Det går inte att göra någon närmare bedömning avseende hur de inblandade förhållit sig till varandra under händelseförloppet. Skadorna kan ha uppkommit på olika sätt. Lite spekulativt kan man säga att skadorna har uppkommit under ett dynamiskt, rörligt förlopp, inte ett statiskt, dvs. att personerna har rört på sig under det att skadorna tillfogades. Den avlidne har alltså inte varit medvetlös under förloppet. Någon gång under förloppet kan den avlidne däremot ha blivit medvetlös. Det går dock inte att säga när.

De livshotande skador som Johannes Ghirmay orsakats var främst de på halsen, dvs. de fyra skadorna på vänster halsven samt vänster halsartär och skadan på halsvenen på höger sida. Den slutliga dödsorsaken var förblödning till följd av skadorna på artär och vener i halsen. Övriga skador kan ha bidragit till förblödningen.

Skador på de större kärlen i halsen leder till kraftiga blödningar. Samtliga skador bedöms ha uppkommit i nära anslutning till döden, men det går inte att ge ett exakt svar på hur lång tid det tagit. Det finns osäkerhetsfaktorer. Det kan t.ex. bero på om personen var uppgjagad och om han var påverkad av substanser. Det beror också på i vilken ordning som skadorna på halsen – de dödande skadorna – uppkom. Det finns ett inslag av upprepade, linjära skador på halsen, i samma sårkanaler. Det finns även smärre skador i samma område.

Typiskt sett orsakar skador på artär att blod sprutar ut. Det beror också på hur öppen skadan är. Venösa skador är mer sivande, dvs. konstant rinnande eller droppande. Hur mycket blod som rinner ut beror också på hur vävnaden över såret ser ut. Halsvener är relativt stora men behöver inte ha gett upphov till sprutande blod.

Hans uppfattning är att medvetslöshet, till följd av skadorna, inträtt inom några minuter efter att skadorna på halsen tillfogats, och döden inom en halvtimme. Det går inte att avgöra i vilken ordning skadorna uppkommit. Cirkulation i kroppen har pågått efter att merparten av skadorna uppkommit. Skadorna bedöms alltså vitala, dvs. de har förekommit när offret var i livet eller i mycket nära anslutning till döden. Offret kan ha rört sig efter att han orsakats skadorna på halsen (ven och artär). Det rör sig om minuter. Om den dödande skadan skulle ha orsakats tidigt i förloppet skulle det möjligtvis ha påverkat. I ett kortare händelseförlopp är det dock i princip omöjligt att avgöra. Det går inte heller att avgöra hur den avlidne har reagerat på skadorna. Förmågan att känna smärta påverkas av om personen är påverkad av substanser, alkohol och droger, och annat såsom t.ex. adrenalin. Användning av t.ex. kokain leder till förhöjd hjärtaktivitet vilket innebär att hjärtat pumpar ut blodet snabbare. Alkohol ger motsatt effekt.

Avdelning 3

Skador som de aktuella påverkar den skadades rörelseförmåga. I det här fallet förekommer skador på nickmuskulatur vilket kan påverka rörelser av hakan i riktning mot bröstet. I övrigt kan man däremot inte säga om det har funnits någon tydlig påverkan på rörelseförmågan. En stor blodförlust påverkar förr eller senare medvetandet. Det finns inget som tyder på att skadorna har påverkat den avlidnes möjlighet att andas.

Motvärnsskador avser typiskt sett skador på den angripnes underarmars sträcksidor, på grund av att man håller upp armarna för att försvara sig. Det är s.k. passiva motvärnsskador. Aktiva motvärnsskador påträffas på händerna, när handlingen riktats mot vapnet. Det har inte påträffats motvärnsskador på den avlidne i detta fall. Det förekommer och han uppfattar inte att det är så anmärkningsvärt. Han vill inte spekulera i varför. Rent generellt brukar motvärnsskador förekomma på den som angrips. Det man kan säga är att om de allvarliga skadorna kom senare i förloppet skulle han ha påverkats senare.

På fråga hur mycket kraft som krävs för att en kniv ska orsaka skador har han svarat att det i stor utsträckning beror på lätt huden penetreras. Detta beror på hur spetsig och vass kniven är, men också på vilken typ av vävnad som kniven passerat genom.

Jonas Sundelin har hörts och berättat bl.a. följande. När han kom hade han tagit del av fotografier och information om vad brottstekniker gjort på platsen, men inte beskrivningar i förhör. Händelseförloppet har troligen börjat i köket. Kroppen fanns i vardagsrummet tillsammans med en massiv blödning. Han menar att de skador som orsakat blodförelkomsten i vardagsrummet har uppstått i vardagsrummet. Hade skadorna uppkommit i köket hade det sett annorlunda ut där. Hans slutsats är att det generellt kan sägas att det är fråga om ett lågt förlopp.

Rizak Sisin Shire har utsatts för minst två slag eller stötar i låg position i köket: På väggen finns både kontaktsår samt stänk. För att stänk ska uppstå måste det finnas tillgång på blod. På vägg och diskbänk finns radiell fördelning och utifrån den samlade bilden av de individuella avtrycken kan man bedöma var källan befann sig.

Avdelning 3

Kaklet bakom diskbänken var inte nedstänkt och övriga fynd visar att bänken skärmade av detta, dvs. källan fanns då i höjd under diskbänken som var 88 cm hög. Det förhållandet att det fanns blod från båda inblandade på bänkskåpen tyder på aktivitet i den nivån. I köket på golvet fanns även ett skvalp, dvs. en lite större mängd blod som släpper samtidigt.

Ett antal olika blodavkast fanns på väggen utanför köket, minst fem. Långt ned på väggen fanns mer stänk än på övriga ytan. Det kan ha uppkommit från en svängande kroppsdel eller en kniv, det går inte att säga. Stänk är påverkan på blod av en yttre kraft, något som finfördelar blodet. Han har dragit slutsatsen att stänk på väggen mot köket kommer av våldsanvändning. Stänk från fingrar, dvs. stoppavkast, ser annorlunda ut. Sekundärpåverkan, dvs. stänk från en blodansamling, påverkas av att blodet koagulerar, vilket sker snabbare ju mindre ansamlingen är.

Koagel är i princip en sårskorpa. Blod koagulerar från fem minuter. Det som påträffats är alltså en följd av att någon har påverkat blod som koagulerat. Det är fullt möjligt att det är en följd av att någon rört en tröja som är bemängd med blod. Det är inte sannolikt att källan är en kniv eftersom blod på ett knivblad torkar innan det koagulerar.

Åklagaren har även åberopat följande skriftlig bevisning: Uppspelning av larmsamtal och transkribering för att bevisa hur Rizak Sisin Shire agerat och uppfattats efter händelsen, PM Tidslinje, uppspelning av övervakningsfilm för att bevisa hur Rizak Sisin Shire agerat efter händelsen, brottsplatsundersökning, protokoll blodbildsanalys, DNA-undersökning, fotografier på Rizak Sisin Shire och hans kläder, fotografier på kniv, rättsmedicinsk obduktion och PM, fotobilaga samt rättsmedicinsk kroppsundersökning och rättsintyg, Rizak Sisin Shire.

DOMSKÄL**Skuld**

Det är åklagaren som har bevisbördan i brottmål. För en fällande dom krävs att domstolen genom den utredning som har lagts fram anser att det är ställt utom rimligt tvivel att den tilltalade har gjort sig skyldig till just det som lagts denne till last. Beviskravet innebär att det ska vara praktiskt taget uteslutet att det förhåller sig på något annat sätt än så som åklagaren har påstått och att andra alternativa händelseförlopp än det av åklagaren påstådda i praktiken kan anses utesluta. Av detta följer vidare att det exempelvis inte är tillräckligt att åklagarens gärningspåstående framstår som mera sannolikt eller ens väsentligt mera sannolikt än den tilltalades version av händelseförloppet.

I sin prövning av om åklagaren ställt sitt gärningspåstående utom rimligt tvivel ska tingsrätten utgå från den tilltalades berättelse, om inte denna har motbevisats av åklagaren eller är så osannolik att den kan lämnas utan avseende. I detta fall ska alltså Rizak Sisin Shires uppgifter och förklaringar – i den mån de varken är motbevisade eller så osannolika att de kan uteslutas – ligga till grund för tingsrättens bedömning. Tingsrätten återkommer till detta nedan.

Rizak Sisin Shires uppgifter – trovärdighet och tillförlitlighet

Med trovärdighet avses frågan om en person medvetet lämnar riktiga eller felaktiga uppgifter. Vid den bedömningen kan bl.a. motiv att ljuga och de inblandades relationer vara av betydelse. Tillförlitlighet gäller frågor om personen t.ex. har haft fullgoda möjligheter att iaktta händelsen och om personen minns rätt.

Rizak Sisin Shire har övergripande gjort gällande följande. Han blev angripen provocerat av Johannes Ghirmay och denne utdelade det första knivhugget mot hans bröst-korg men det tog i hans hand, som han lyft upp för att värna sig. Han har uppgett att det därefter följde ett tumultartat händelseförlopp där både han och Johannes Ghirmay kämpade om kontrollen över kniven. Han har med få undantag inte närmare kunnat säga var eller i vilket skede Johannes Ghirmay fick sina skador. Han har beskrivit att

Avdelning 3

han haft kniven i handen och samtidigt puttade och tryckt och knuffat mot Johannes Ghirmay. Johannes Ghirmay har hela tiden angripit honom våldsamt och skrikit att han skulle ge honom (Johannes) kniven. Han har beskrivit hur Johannes Ghirmay upprepat kommit emot kniven, men att det verkade som att denne inte påverkades av detta. Han har beskrivit att Johannes Ghirmay var som galen och utan avbrott, ursinnigt och besinningslöst, angrep honom och försökte få tag i kniven. Enligt Rizak Sisin Shire upphörde angreppet först när han upprepat högg Johannes Ghirmay mot halsen i slutskedet, då han själv befann sig på rygg på golvet och Johannes Ghirmay var över honom.

Rizak Sisin Shires uppgifter om händelseförloppet kan ifrågasättas i flera avseenden. Det kan inledningsvis konstateras att det är besvärande för Rizak Sisin Shire att han sedan förundersökningens inledande har ändrat sin berättelse i olika avseenden, ofta efter att han konfronterats med nya omständigheter. Han uppgav t.ex. inledningsvis att den som dödat Johannes Ghirmay var en maskerad okänd gärningsman. Vidare har han först efter att flera förhör hållits uppgett att Johannes Ghirmay befann sig över honom när knivhuggen i halsen utdelades. När det gäller vilken position han respektive Johannes Ghirmay befann sig i har det inledningsvis noterats att han har uppgett att de "var uppe, på knä" och att Johannes Ghirmay ramlade bakåt, mot golvet. Detta avviker helt från den redogörelse han lämnat vid huvudförhandlingen. Han har också lämnat motstridiga uppgifter om sin egen påverkansgrad, till synes för att anpassa sin berättelse efter ett skiftande utredningsläge. Även uppgiften att hans bror, sedan de båda lämnat lägenheten, gick tillbaka och låste dörren till lägenheten på Trondheimgatan, har lämnats i ett senare skede – efter att förundersökningen visat att så var fallet.

Även den uppgift som Rizak Sisin Shire lämnat om att orsaken till angreppet var att han hade ställt frågor till Johannes Ghirmay angående ett rykte rörande att denne gjort sig skyldig till våldtäkt, kan ifrågasättas eftersom det ryktet – som enligt Rizak Sisin Shire var välkänt i Husby – inte på något sätt har bekräftats i den övriga utredningen. Vittnet Mansur Ahmed, som bor i Husby och närvarade under kvällen, har under ed uppgett att han inte känner till något sådant rykte. I likhet med vad åklagaren anför anser tingsrätten att Rizak Sisin Shire haft anledning att hitta på detta, bl.a. eftersom

Avdelning 3

det ger en förklaring till varför Johannes Ghirmay – som annars inte hade något otalt med Rizak Sisin Shire – skulle attackera honom. Att Rizak Sisin Shire i och för sig kan ha haft anledning att hitta på ryktet innebär dock naturligtvis inte i sig att åklagaren motbevisat hans påstående. Det förhållandet att påståendet inte har bekräftats i något avseende kan inte tas till intäkt för att Rizak Sisin Shire medvetet ljuger. Det kan oavsett vilket inte uteslutas att han framfört påståendet även om det saknat grund. Omständigheten i sig framstår inte heller som omedelbart relevant då det inte kan konstateras annat än att det var Johannes Ghirmay som i det inledande skedet angrep Rizak Sisin Shire med kniv, se vidare nedan.

Vad sedan gäller själva händelseförloppet har Rizak Sisin Shire lämnat detaljerade och levande beskrivningar såvitt avser vissa delar. Vad gäller vissa avgörande moment – exempelvis hur det närmare gick till när Johannes Ghirmay tillfogades de flesta av de skador han sedan avled av – har han däremot förklarat sig inte minnas dessa lika väl. Detta påverkar tilltron till hans uppgifter. Här bör dock samtidigt betonas att det rimligen måste ha varit fråga om en mycket uppjagad och kaotisk situation för de inblandade och det framstår inte som orimligt att en person inte kan återge en sådan situation i varje detalj.

Tingsrätten anser vidare att den markanta diskrepans som gäller mellan Johannes Ghirmay och Rizak Sisin Shire i fråga om konstaterade skador, talar för att Rizak Sisin Shire haft kontroll över kniven. Den omständigheten att Johannes Ghirmay helt saknade motvärnsskador kan tala i samma riktning, men det sistnämnda skulle också kunna vara ett utslag av att han inte uppfattade sig vara utsatt för ett angrepp, utan att det i stället var han som angrep Rizak Sisin Shire. Vidare gäller förvisso att Rizak Sisin Shire genom skillnaden i kroppsstorlek i förhållande till Johannes Ghirmay borde ha haft ett visst fysiskt övertag över denne; Rizak Sisin Shire är 193 cm lång och väger över 90 kg medan Johannes Ghirmay vid tillfället var 175 cm lång och vägde 70 kg. Tingsrätten kommer att behandla dessa omständigheter vidare nedan.

Mot bakgrund av Rizak Sisin Shires förklaring att han högg Johannes Ghirmay i halsen då denne var ovanpå honom är det också anmärkningsvärt att det inte påträffades

Avdelning 3

något blod i Rizak Sisin Shires ansikte eller hår när han undersöktes på sjukhus efter händelsen. Hans förklaring att han tvättade bort blodet från ansiktet i lägenheten på Oslogatan framstår inte som övertygande, bl.a. eftersom blod (från både honom själv och Johannes Ghirmay) påträffades på båda hans händer. Samtidigt gäller att utredningen i denna del är begränsad och det kan, menar tingsrätten, inte uteslutas att Rizak Sisin Shire faktiskt hade möjlighet att, och också tvättade sitt ansikte under den tid han befann sig hemma hos modern. Det kan för övrigt också noteras att även om Rizak Sisin Shire haft ena handen inlindad i en blodig tröja har han kunnat använda den andra för att tvätta av sig.

Det finns mot denna bakgrund starka skäl att ifrågasätta Rizak Sisin Shires trovärdighet, samtidigt som de felaktigheter, oklarheter och frågetecken som konstaterats ovan inte är av sådan karaktär att de kan tas till intäkt för att fränkänna hans uppgifter relevans. Tillförlitligheten i Rizak Sisin Shires olika uppgifter har sannolikt även påverkats av att han vid tillfället hade såväl kokain som alkohol i blodet. Detta förhållande kan dock inte utan vidare anses tala till hans nackdel.

Sammantaget anser tingsrätten, i enlighet med vad som beskrivits ovan, att Rizak Sisin Shires förklaringar på goda grunder kan ifrågasättas i flera avseenden och att de i vissa delar framstår som mindre sannolika. Detta talar för att Rizak Sisin Shire medvetet lämnat felaktiga uppgifter. Oaktat detta, och även om det finns flera graverande och märkliga aspekter anser tingsrätten ändå inte att Rizak Sisin Shires förklaringar, varken i sina enskildheter eller sammantaget, är så osannolika eller omöjliga att hans uppgifter kan lämnas helt utan avseende. Vad tingsrätten har att ta ställning till är därför om åklagaren har motbevisat Rizak Sisin Shires olika uppgifter.

Inledningsvis är följande utrett

Tingsrätten konstaterar att Johannes Ghirmay dömdes den 17 juni 2015 för försök till dråp efter att ha huggit en person med kniv. Vidare gäller att han den 6 juni 2021, dvs. drygt fyra månader innan den aktuella händelsen, omhändertogs enligt lagen om psykiatrisk tvångsvård till följd av en drogutlöst psykos samt vid detta tillfälle också beväpnat sig med kniv, såvitt kunnat utläsas på grund av att han känt sig förföljd och

Avdelning 3

hört röster som uppmanat honom att göra dumma saker. Enligt tingsrätten visar underlaget att Johannes Ghirmay alltså kan ha varit psykiskt instabil och våldsbenägen, inbegripet med användning av kniv. Omständigheterna, särskilt det förhållandet att han omhändertagits på grund av drogutlöst psykos förhållandevis nära i tiden, är förenliga med Rizak Sisin Shires beskrivning av ett irrationellt och besinningslöst angrepp med kniv. Det noteras särskilt att underlaget utvisat att Johannes Ghirmay vid tillfället var påverkad av droger och alkohol. Vidare gäller att händelsen inträffade tidigt på morgonen efter en lång kväll/natt av umgänge och drogintag.

Under kvällen den 20 oktober 2021 och natten den 21 oktober 2021 befann sig således Rizak Sisin Shire och Johannes Ghirmay i Mohamed Mohammad Shires lägenhet på Trondheimsgatan 9 i Kista. Mohamed Mohammad Shire, som är Rizak Sisin Shires bror, var vän med Johannes Ghirmay. Tidigare under eftermiddagen och kvällen den 20 oktober hade även flera andra personer vistats i lägenheten, men dessa hade avvikit under kvällen. Under morgonen den 21 oktober 2021 fick polisen tre larmsamtal (kl. 06.36, 06.39 och 06.42) om att något hade inträffat på Oslogatan 14 i Kista. På adressen bor Rizak Sisin Shires mamma. När polisen kom till Oslogatan genomfördes en platsundersökning och Rizak Sisin Shire greps. Inne i och i anslutning till lägenheten på Oslogatan gjorde polisen vissa fynd, bl.a. flera blodbesudlingar, en blodig kniv, en blodig jacka och en blodig tröja. Under insatsen på Oslogatan fick polisen även information om en skadad person på Trondheimsgatan. I Mohamed Mohammad Shires lägenhet på Trondheimsgatan 9 påträffades därefter Johannes Ghirmay avliden. På ett stort antal ställen i lägenheten på Trondheimsgatan påträffades blodbesudlingar av olika slag.

Har Rizak Sisin Shire uppsåtligen dödat Johannes Ghirmay?

Genom den tekniska och rättsmedicinska utredningen i målet är det klarlagt att Johannes Ghirmay den 21 oktober 2021 tillfogades ett stort antal skador, bl.a. 19 skarpkantade sårskador på halsens vänstra sida, en skarpkantad sårskada på halsens högra sida samt flera andra stickskador, skärskador och rispor på huvudet, kroppen, armarna och benen. Det är vidare utrett att dessa skador orsakades av en kniv samt att de ledde till att Johannes Ghirmay den 21 oktober 2021 avled. Dödsorsaken har

angetts vara ett flertal skador på halsartären och halsvenen på vänster sida av hans hals samt en skada på den högra halsvenen, vilket lett till förblödning.

Rizak Sisin Shire har vidgått att han under ett tumultartat och våldsamt händelseförlopp i lägenheten på Trondheimsgatan har huggit mot Johannes Ghirmay med kniv. Han har uppgett att han upphörde så snart våldet fick effekt och Johannes Ghirmay började slappna av. Mot bakgrund av utredningen i målet och Rizak Sisin Shires egna uppgifter anser tingsrätten att det är utrett att det var Rizak Sisin Shire som tillfogade Johannes Ghirmay samtliga skador samt att han därigenom berövade denne livet.

Åklagaren har gjort gällande att det var fråga om ett uppsåtligt dödande. Utgångspunkten är att åklagaren har att styrka sådana omständigheter som ger stöd för bedömningen att det är ställt utom rimligt tvivel att gärningsmannen handlade med uppsåt. För att någon ska fällas till ansvar för mord ska uppsåtet avse att den person som gärningen riktade sig emot skulle dö.

Det har framkommit i målet att de allvarligaste skadorna har varit lokaliserade till Johannes Ghirmays hals. Av dessa skador befann sig 19 stycken på halsens vänstra sida inom ett cirka 15 x 12 cm stort område. Det är med ett undantag i detta område som de dödande skadorna återfinns. Det har vidare framgått att Rizak Sisin Shire i delar av förloppet – särskilt i det avslutande skedet när han även enligt egen uppgift medvetet högg i riktning mot Johannes Ghirmays hals – i vart fall haft någon form av kontroll över sitt handlande. När Rizak Sisin Shire ändå utdelade ett så pass stort antal knivhugg mot den delen av Johannes Ghirmays kropp, dvs. halsen, måste han ha varit medveten om att det fanns en mycket stor risk att detta skulle medföra Johannes Ghirmays död. Genom att ändå fortsätta hugga mot Johannes Ghirmays hals har han visat sig likgiltig inför risken att Johannes Ghirmay skulle dö. Den nyss nämnda risken utgjorde uppenbarligen inte ett för honom relevant skäl att avstå från att hugga. Tingsrätten anser mot denna bakgrund att det har varit fråga om ett uppsåtligt agerande. Såvida ingen grund för ansvarsfrihet är tillämplig är förutsättningarna således uppfyllda för att döma Rizak Sisin Shire för mord.

Befann sig Rizak Sisin Shire i en nödvärnssituation då han knivhögg Johannes Ghirmay?

Rizak Sisin Shire har gjort gällande att han hade rätt att agera på det sätt han gjorde eftersom han agerade i nödvärn.

Rätt till nödvärn föreligger enligt 24 kap. 1 § brottsbalken mot ett påbörjat eller överhängande brottsligt angrepp på person. En gärning som någon begår i nödvärn utgör brott endast om den med hänsyn till angreppets beskaffenhet, det angripnas betydelse och omständigheterna i övrigt är uppenbart oförsvarlig. Med omständigheterna i övrigt avses förhållanden som t.ex. de inblandade personernas kroppsvikt, kunskaper om kampsport, förekomst av allvarliga hotelser och, om det är ett konkret eller akut hot, det använda våldet samt förutsebara skaderisker. Det förhållandet att angriparen är berusad kan medföra att han är farligare än han annars skulle vara vilket kan påverka bedömningen av vilket våld som är berättigat, liksom det förhållandet att angriparen är stark eller upphetsad (se Brottsbalken, En kommentar, A Bäcklund m.fl., Juno [version 20, 2022], kommentaren till 24 kap. 1 § under rubriken Försvarlighetsbedömningen). I NJA 2005 s. 237 bedömde HD att förhållanden på platsen, möjligheten att bege sig från brottsplatsen, möjligheten att kalla på hjälp, möjligheten att använda mindre våld samt möjligheten att rikta våldet mot mindre vitala delar spelade roll.

Det är åklagaren som har bevisbördan för att Rizak Sisin Shire inte befann sig i en nödvärnssituation. Finns det inget som stöder påståendet om att det var fråga om en nödvärnssituation kan en invändning av detta slag dock ofta lämnas utan avseende. Är förhållandena däremot sådana att det kan ha rört sig om ett handlande i nödvärn måste åklagaren motbevisa detta. Beviskravet i en sådan situation är dock något lägre än vad som vanligtvis gäller i brottmål. Vad som krävs av åklagaren är att han förebringar så mycket bevisning att invändningen framstår som obefogad. Detta gäller inte endast i förhållande till frågan om rätten till nödvärn som sådan utan också i förhållande till de närmare uppgifter som den tilltalade lämnar om beskaffenheten av det angrepp som han påstår sig ha varit utsatt för (se bl.a. NJA 2009 s. 234 och 2012 s. 45).

Av de personer som befann sig i lägenheten på Trondheimsgatan då Johannes Ghirmay tillfogades de skador han senare avled av är det endast Rizak Sisin Shire som

Avdelning 3

hörts under huvudförhandlingen. Hans uppgift om hur han i det inledande skedet blev attackerad av Johannes Ghirmay och huggen i handen när han satt på en stol i lägenhetens köksutrymme har fått stöd av utredningen i målet. I övrigt ger utredningen ingen närmare vägledning om detaljer i förloppet. Åklagaren kan enligt tingsrätten inte anses ha motbevisat att Rizak Sisin Shire inledningsvis befann sig i en nödvärns-situation där han utsattes för ett plötsligt och akut angrepp med kniv, ett angrepp som utsatte honom för livsfara och som i sig berättigade honom till att agera i nödvärn.

Åklagaren har gjort gällande att nödvärnssituationen under alla förhållanden hade upphört genom att Rizak Sisin Shire avväpnat Johannes Ghirmay. Rizak Sisin Shire har däremot invänt att det under hela händelseförloppet, dvs. ända till dess att Johannes Ghirmay slappnade av och föll ihop, var fråga om en kamp på liv och död utan uppehåll mellan honom och Johannes Ghirmay samt att han inte vid något tillfälle hade kontroll över situationen.

Blodbildsanalysen samt förhören med rättsläkaren Tobias Gelius och kriminalteknikern Jonas Sundelin ger stöd åt påståendet att det var fråga om ett dynamiskt händelseförlopp som huvudsakligen utspelade sig på en golvnära höjd. Det är inte visat i vilken ordning de olika skadorna uppstod eller i vilken position Johannes Ghirmay befann sig när han tillfogades skadorna. Tobias Gelius har vidare uppgett att de skador på halsen, som Johannes Ghirmay tillfogades inte nödvändigtvis måste ha medfört omedelbar medvetlöshet eller död. Underlaget är så långt inte oförenligt med det händelseförlopp som Rizak Sisin Shire har beskrivit.

I enlighet med vad som tingsrätten konstaterat ovan talar Johannes Ghirmays mycket omfattande skadebild, särskilt i kontrast till de begränsade skador som Rizak Sisin Shire uppvisat och med beaktande av att Rizak Sisin Shire fysiskt hade fördelar gentemot den mindre Johannes Ghirmay, mot att det var fråga om en så pass jämn kamp som Rizak Sisin Shire hävdar. Samtidigt har Rizak Sisin Shire, på ett i och för sig trovärdigt sätt, beskrivit ett oupphörligt och besinningslöst angrepp som han endast med stora svårigheter och – allteftersom det fortskred – svikande krafter fick anstränga sig till sitt yttersta för att kunna avvärja. Rizak Sisin Shire har härvid själv särskilt framhållit de

Avdelning 3

fördelar som hans fysik gav honom och bl.a. förklarat att det som räddade honom var att han har längre armar och att han därför kunde hålla undan kniven från Johannes Ghirmay. Inte heller härvidlag kan underlaget anses oförenligt med det händelseförlopp som Rizak Sisin Shire har beskrivit.

Åklagaren har påstått att Rizak Sisin Shire hade kontroll över kniven efter att han hade avvärjat Johannes Ghirmay. Det råder enligt tingsrätten inget tvivel om att Rizak Sisin Shire i och för sig avvärjade Johannes Ghirmay efter att denne angrep honom inledningsvis. Att Rizak Sisin Shire vid något eller några tillfällen fick kontroll över kniven står också klart eftersom det är visat att han riktade medvetna hugg mot Johannes Ghirmay ett antal gånger. Därutöver saknas dock förutsättningar för att avgöra om Rizak Sisin Shire haft kontroll över kniven på ett sätt som också gav honom möjlighet att styra situationen eller annars gav honom handlingsalternativ eller tid att överväga sådana alternativ. Att Johannes Ghirmay förlorade kontrollen över kniven till Rizak Sisin Shire innebär därför inte att nödvärnssituationen upphörde vid samma tillfälle. Rizak Sisin Shire har beskrivit hur Johannes Ghirmay vid tillfället agerade maniskt och aggressivt och att denne gjorde vad som helst för att få tag på kniven samt att det våldsamma angreppet fortgick utan något som helst uppehåll. Enligt vad Rizak Sisin Shire förklarat var Johannes Ghirmays vid upprepade tillfällen uttalade syfte att döda honom. Mot denna bakgrund anser tingsrätten att det inte går att dra slutsatsen att Rizak Sisin Shires rätt till nödvärn omedelbart upphörde då han fick tag på kniven. Rizak Sisin Shire påstående att han även fortsatt avvärjde ett pågående angrepp kan inte anses motbevisat.

Tingsrätten konstaterar vidare att underlaget inte tillåter några säkra slutsatser rörande händelseförloppet och i vilken ordning skadorna tillfogades Johannes Ghirmay. Det är inte heller utrett i vilken position Johannes Ghirmay befann sig när han tillfogades skadorna. Det är förvisso inte osannolikt att det förhåller sig på det sätt som åklagaren påstått, men detta är inte tillräckligt för att Rizak Sisin Shires uppgift om att det brottsliga angreppet från Johannes Ghirmay fortsatte ända tills denne, på sätt som Rizak Sisin Shire beskrivit slappnade av och därefter föll ihop, ska anses motbevisad. Tingsrätten noterar i denna del att underlaget inte ger någon klar vägledning i vilket

Avdelning 3

skede de dödande huggen mot Johannes Ghirmays hals utdelades. Det kan därför inte uteslutas att de sista huggen som Rizak Sisin Shire utdelade mot Johannes Ghirmays hals var de som träffade vänstra sidan av dennes hals och orsakade de dödliga skadorna på halsartär och halsven. Mot denna bakgrund menar tingsrätten att förhållandena är sådana att det inte kan uteslutas att Rizak Sisin Shire kan ha befunnit sig i en nödvärns-situation under hela förloppet, dvs. under det att han utdelade samtliga knivhugg.

Var det våld som Rizak Sisin Shire utövade uppenbart oförsvarligt och var omständigheterna sådana att han svärligen kunde besinna sig?

Fråga är vidare om det våld som Rizak Sisin Shire använt var uppenbart oförsvarligt. Även här har åklagaren bevisbördan. Vid bedömningen av en gärnings försvarlighet ska hänsyn tas till angreppets beskaffenhet, det angripnas betydelse samt övriga omständigheter. Innan en gärning bedöms som uppenbart oförsvarlig ska en relativt bred marginal tillerkännas den angripne. För att Rizak Sisin Shire ska gå fri från ansvar krävs därmed inte att det våld som utövats varit nödvändigt, men det får inte stå i klar disproportion till vad som krävts för att avvärja angreppet. Det får alltså inte föreligga ett uppenbart missförhållande mellan nödvärnshandlingen och den skada som hotar genom angreppet (jfr NJA 2005 s. 237 och 2009 s. 234). För att dödligt våld inte ska anses vara uppenbart oförsvarligt, ställs också höga krav på att det inte får ha funnits något alternativt handlingssätt för att avvärja angreppet (jfr NJA 2005 s. 237).

Såsom tingsrätten konstaterat ovan får det godtas att Johannes Ghirmay angrep Rizak Sisin Shire på det sätt han har beskrivit, dvs. genom att hugga honom med kniven i lägenhetens köksutrymme. Med hänsyn till angreppets beskaffenhet och att det utgjorde ett akut hot mot Rizak Sisin Shires liv måste han i det läget anses ha haft rätt att själv använda sig av livsfarligt våld för att freda sig. Att han använt sig av kniv innebär alltså inte i sig att gärningen har varit uppenbart oförsvarlig. Utgångspunkten är samtidigt att våld av det aktuella slaget – massivt dödande knivvåld mot vitala delar av kroppen – endast under mycket speciella förhållanden kan bedömas som annat än uppenbart oförsvarligt. Det omfattande våldet och den markanta skillnaden i skador mellan Rizak Sisin Shire och Johannes Ghirmay talar, menar tingsrätten, också med styrka mot att det var nödvändigt att använda våld i den omfattning som Rizak Sisin

Avdelning 3

Shire har gjort. I motsvarande mån talar detta för att våldsanvändningen varit oförsvarlig.

Frågan är också om Rizak Sisin Shire borde ha agerat på något annat sätt än genom att använda kniv mot Johannes Ghirmay på det sätt som skett, och om gärningen av den anledningen ska bedömas som uppenbart oförsvarlig.

Rizak Sisin Shire har förklarat att han under förloppet skrek högt men att detta inte föranledde att brodern, som befann sig i lägenheten under hela förloppet, reagerade. Rizak Sisin Shire har även beskrivit att han är besviken på brodern för att denne inte kom till hans undsättning. Det saknas härvid skäl att ifrågasätta Rizak Sisin Shires uppgifter om att brodern inte mår bra psykiskt och fysiskt. Underlaget har således inte utvisat att Rizak Sisin Shire underlåtit att göra brodern uppmärksam på det som skedde för att på så sätt hindra angreppet.

Enligt tingsrättens mening framstår det med hänsyn till lägenhetens begränsade yta och möblering inte heller som ett möjligt alternativ för Rizak Sisin Shire att fly undan angreppet eller röra sig bort från Johannes Ghirmay för att skapa sig handlingsutrymme. Av samma skäl, och med beaktande av Rizak Sisin Shires beskrivning av hur Johannes Ghirmay uppträdde och agerade, framstår det inte heller som ett tänkbart alternativ att kasta ifrån sig kniven: I en sådan situation skulle Johannes Ghirmay snabbt ha kunnat få tag i kniven och rikta ett förnyat angrepp mot Rizak Sisin Shire.

Parterna har inför rätten uppehållit sig kring möjligheten för Rizak Sisin Shire att utdela mindre omfattande eller mindre farligt våld, med kniv eller utan, till exempel genom att hugga Johannes Ghirmay i bröstet eller på framsidan av kroppen i stället för mot halsen. Rizak Sisin Shire har för egen del uppgett att det – bl.a. på grund av hur han och Johannes Ghirmay var positionerade i förhållande till varandra under händelseförloppet – inte var möjligt för honom att rikta ett kontrollerat och mindre farligt våld mot Johannes Ghirmay. Tingsrätten noterar härvidlag att Rizak Sisin Shire har beskrivit

hur han i ett tidigare skede av händelseförloppet riktat ett avsiktligt och mer kontrollerat hugg mot Johannes Ghirmays rygg, men att detta inte påverkade denne och det fortsatta angreppet. Dessa omständigheter är inte motbevisade.

Det är inte utrett hur lång tid händelseförloppet varat. Inte heller i det avseendet finns utredning som talar emot Rizak Sisin Shires redogörelse. Enligt tingsrätten kan det inte anses utrett att Rizak Sisin Shire haft utrymme att kunna agera genomtänkt på det sätt som skulle ha krävts för att avvärja angreppet med mindre ingripande våld. Det framstår för övrigt som oklart för tingsrätten vad ett sådant mer kontrollerat våld skulle bestå i.

I enlighet med vad som framgått ovan är det inte visat att Johannes Ghirmay vid något tillfälle under händelseförloppet var så pass påverkad av de skador han redan åsamkats att angreppet var neutraliserat. Det går alltså inte att dra slutsatsen att det har varit möjligt att avvärja vidare angrepp med mindre ingripande våld. Tingsrätten har därför att utgå från att angreppet från Johannes Ghirmay inte hade avvärjts förrän efter att Rizak Sisin Shire utdelat det sista knivhugget. Trots att det således tveklöst varit fråga om mycket grovt våld kan åklagaren sammantaget, och med hänsyn till vad som i övrigt framkommit, inte anses ha visat att det i den mening som avses i 24 kap. 1 § brottsbalken har avvikit från vad som varit nödvändigt för att avvärja angreppet från Johannes Ghirmay. Mot bakgrund av vad som framkommit kan det inte krävas av Rizak Sisin Shire att han borde ha agerat på något annat sätt för att minska skadorna på Johannes Ghirmay.

Sammanfattningsvis kan det inte konstateras att det har förelegat något rimligt alternativt handlingssätt för Rizak Sisin Shire i den uppkomna situationen. Tingsrättens sammantagna bedömning är därför att åklagaren inte har visat att Rizak Sisin Shires agerande var uppenbart oförsvarligt. Han ska därför frikännas från den åtalade gärningen avseende mord.

Åtalet ska alltså redan vid den bedömning som tingsrätten nu redovisat ogillas. Tingsrätten finner ändå skäl att tillägga följande. Även med utgångspunkt från att

tingsrätten skulle ha ansett att Rizak Sisin Shires agerande var uppenbart oförsvarligt gäller att förutsättningarna för tillämpning av bestämmelsen om s.k. nödvärnsexcess i 24 kap. 6 § brottsbalken är uppfyllda, dvs. att omständigheterna var sådana att han svårligen kunde besinna sig.

Vid bedömningen om omständigheterna har varit sådana att gärningsmannen svårligen kunnat besinna sig ska beaktas dels farans art och den tid som stått till förfogande för övervägande, dels den angripnes individuella egenskaper. Uttrycket ”svårligen kunde besinna sig” tar alltså sikte på den angripnes förmåga att i den konkreta situationen anpassa sitt handlande efter vad som är tillåtet enligt reglerna om nödvärnsrätt (jfr vidare bl.a. NJA 2009 s. 234). HD konstaterade i NJA 2005 s. 237 – som avsåg mord med kniv – bl.a. att gärningsmannen inte var helt oförberedd på angrepp, att denne hade kniven lätt tillgänglig, att händelseförloppet inte var helt kortvarigt samt att gärningsmannen efter varje hugg tittade på offret för att se om hugget haft effekt. Det fanns således visst tidsutrymme för övervägande. HD ansåg inte att det framgått något som gjorde att gärningsmannens individuella egenskaper i allmänhet eller hans sinnes-tillstånd vid tillfället inverkade på bedömningen av hans möjligheter att besinna sig. Gärningsmannen ansågs inte kunna gå fri från ansvar på grund av att han svårligen kunnat besinna sig.

Utöver vad som beskrivits i samband med tingsrättens försvarlighetsbedömning ovan kan bl.a. följande konstateras. Det fanns inte någon tidigare konflikt mellan Johannes Ghirmay och Rizak Sisin Shire. Det har inte framkommit något, vare sig med

beaktande av Rizak Sisin Shires person eller omständigheterna i övrigt, som talar för att Rizak Sisin Shire borde ha varit förberedd eller i något avseende särskilt rustad för att hantera ett angrepp från Johannes Ghirmay. I stället gäller att det inte framkommit annat än att Rizak Sisin Shire oförberedd utsatts för ett besinningslöst och akut livshotande angrepp. Det är inte visat annat än att han mycket snabbt och under extrema förutsättningar tvingades fatta beslut och agera för att hantera situationen och rädda sitt liv. Annat har inte framkommit än att Rizak Sisin Shire, då han utdelat de dödande knivhuggen, på sätt han beskrivit agerade i syfte att skydda sig mot det angrepp han utsattes för. Mot bakgrund av det som tingsrätten redovisat gäller sammantaget att det

inte är motbevisat att omständigheterna var sådana att Rizak Sisin Shire svårligen kunde besinna sig. Även om det våld som Rizak Sisin Shire använde skulle ansetts ha varit uppenbart oförsvarligt skulle hans gärning alltså av det skälet vara fri från ansvar.

Rizak Sisin Shire ska dömas för ringa narkotikabrott

Rizak Sisin Shire har erkänt gärningen. Hans erkännande stöds av hans egna uppgifter och den övriga utredningen. Den åtalade gärningen är därmed styrkt. Gärningen ska rubriceras på det sätt åklagaren gjort, dvs. som ringa narkotikabrott.

Påföljd

Rizak Sisin Shire är född 1983 och förekommer i belastningsregistret under 36 avsnitt. Straffvärdet för det brott Rizak Sisin Shire nu döms för motsvarar dagsböter. Storleken av varje dagsbot ska bestämmas med hänsyn till Rizak Sisin Shires ekonomiska förhållanden. Med hänsyn till den tid som Rizak Sisin Shire varit frihetsberövad ska böterna anses erlagda i sin helhet.

Skadestånd

Med hänsyn till utgången i ansvarsfrågan ska Rizak Sisin Shire inte betala skadestånd till någon av målsägandena. Deras yrkanden ska alltså avslås.

Övrigt

Yrkandena om bevisbeslag av kläder hos Rizak Sisin Shire och Johannes Ghirmay har medgetts. Yrkandet om avspärkning har medgetts av Svenska Bostäder. Rizak Sisin Shire har inte haft någon erinran mot yrkandet omförverkande av i beslag tagen kniv. Samtliga dessa yrkanden är lagligen grundade och ska därför bifallas.

Det saknas skäl till erinran mot de ersättningar som försvararen och målsägandebiträdet har begärt. Eftersom åtalet huvudsakligen ogillas ska kostnaden för försvararen och målsägandebiträdet stanna på staten.

Avdelning 3

Det finns skäl att på sätt som framgår av domslutet förordna om fortsatt sekretess för de bilder från brottsplatsundersökning och fotobilaga som föredragits bakom stängda dörrar.

Rizak Sisin Shire döms för ringa narkotikabrott. Vid denna utgång ska han svara för kostnaderna för provtagning och analys. Eftersom Rizak Sisin Shire döms för brott där fängelse ingår i straffskalan ska han även betala avgift till brottsofferfonden.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (TR-01)

Ett överklagande ställs till Svea hovrätt och ska ha kommit in till tingsrätten senast den 27 juli 2022.

Axel Peterson

I avgörandet har nämndemän deltagit. Rätten är enig.

Avräkningsunderlag, se bilaga.

Underlaget avser

Person-/samordningsnummer/födelseid 19830523-1170	Datum för dom/beslut 2022-07-06
Efternamn Sisin Shire	Förnamn Rizak

Personen har under en sammanhängande tid av minst 24 timmar varit frihetsberövad* i Sverige eller utomlands med anledning av brott som prövats i målet eller som påföljden avser. Frihetsberövandet har ägt rum under nedan angivna tider.

*på sätt som avses i 2 § lagen (2018:1250) om tillgodoräknande av tid för frihetsberövande

Frihetsberövad

Frihetsberövandet hävt/upphört/avbrutet
(lämna tomt för ett frihetsberövande som pågår)

2021-10-21	2022-06-29
------------	------------

Samtidig verkställighet av påföljd i annat mål

- ☒ Kriminalvården har underrättat domstolen om att personen har påbörjat verkställighet eller har verkställt påföljd i annat mål under den tid som han eller hon varit berövad friheten (2–4 §§ förordning (2019:96) om tillgodoräknande av tid för frihetsberövande).

Tidigare frihetsberövanden av betydelse för avräkningen

- ☐ Domstolen har i avgörandet helt eller delvis undanröjt påföljden i tidigare dom, beslut eller strafföreläggande, och det finns uppgifter om frihetsberövanden i tidigare meddelade domar, beslut eller avräkningsunderlag som har betydelse för avräkningen.

Observera: När domstolen lämnar domen/beslutet eller domsbeviset till Kriminalvården ska tidigare domar/beslut med eventuella avräkningsunderlag och avräkningsunderlag enligt 12 a § strafföreläggandekungörelsen bifogas, om det finns uppgifter där som har betydelse för avräkningen (3 § 4 förordningen (1990:893) om underrättelse om dom i vissa brottmål, m.m.).

Underskrift

Namnförtydligande

Om domstolens behandling av personuppgifter, se www.domstol.se/personuppgifter. Kontakta oss för information på annat sätt.

Besöksadress
Sundbybergsvägen 5
Telefon
08-561 658 30

Öppettider
måndag - fredag
08:00-16:30

Postadress
Box 1356
171 26 Solna

E-post
solnatingsratt.avd3@dom.se
Webbplats
www.solnatingsratt.domstol.se

Hur man överklagar

Dom i brottmål, tingsrätt

TR-01

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid, har den andra parten också rätt att överklaga även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandetiden har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.

Vill du ha nya förhör med någon som redan förhörts eller en ny syn (till exempel besök på en plats), ska du berätta det och förklara varför.

Tala också om ifall du vill att målsäganden ska komma personligen vid en huvudförhandling.

4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.

Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.

5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till tingsrätten. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Tingsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar tingsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till hovrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även hovrätten skicka brev på detta sätt.

Så här gör du

1. Skriv tingsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att hovrätten ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis.

Prövningstillstånd i hovrätten

När överklagandet kommer in till hovrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

När krävs det prövningstillstånd?

Brottmålsdelen

I brottmålsdelen behövs prövningstillstånd i två olika fall:

- Den åtalade har dömts enbart till böter.
- Den åtalade har frikänts från ett brott som inte har mer än 6 månaders fängelse i straffskalan.

Skadeståndsdelen

Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva en begäran om skadestånd. Undantag kan gälla när en dom överklagas i brottmålsdelen, och det är kopplat en begäran om skadestånd till brottet. Då krävs *inte* prövningstillstånd för skadeståndsdelen om

- det inte krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen
eller om
- hovrätten meddelar prövningstillstånd i brottmålsdelen.

Beslut i övriga frågor

I de mål där det krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen (se ovan), krävs det också prövningstillstånd för sådana beslut som bara får överklagas i samband med att domen överklagas. Beslut som kan överklagas särskilt kräver inte prövningstillstånd.

När får man prövningstillstånd?

Hovrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att tingsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om tingsrätten har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med tingsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.